

eulotka

8.

czerwiec 2004

**Biuletyn Przedstawicielstwa
Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli**

Spis treści:

Same zmiany?

Mamy maj 2004. Jeszcze kilka lat temu wielu ta data kojarzyła się z odległą przyszłością, tak samo odległą, jak wejście Polski do Unii Europejskiej. Okazuje się jednak, że przyszłość stała się teraźniejszością: Polska jest w Unii Europejskiej.

Nam, pracującym w Przedstawicielstwie Polskich Organizacji Pozarządowych, bardzo szybko minęły ostatnie trzy lata działalności przy realizacji naszego podstawowego celu – wspierania polskich organizacji pozarządowych w ich przygotowaniu do akcesji do UE. Te prace trwają nadal, nawet jeżeli przenosimy ciężar swych działań ze wspierania i przygotowania sektora pozarządowego do członkostwa, na jego najpełniejsze i jak najbardziej świadome wykorzystanie.

Od kilku lat (między innymi za pośrednictwem Eulotki) staraliśmy się w odniesieniu do NGOs w Polsce odpowiadać czy uprzedzać pytania typu: czy nasze wejście do UE coś zmieni, czy odczujemy różnicę, jaka ona będzie, co z tego będą miały organizacje pozarządowe, czy powinniśmy się obawiać nowej sytuacji?

W tym wydaniu Eulotki nie skupiamy się na drodze Polski do UE (poruszaliśmy ten temat w niejednym poprzednim numerze), ani też na wydarzeniach związanych z samą datą 1 maja 2004. Opisujemy raczej ważne naszym zdaniem kwestie, mające znaczenie dla przyszłości organizacji pozarządowych w Unii Europejskiej na wiele jeszcze lat.

Chcielibyśmy przybliżyć Państwu Europejski Fundusz Społeczny oraz przykłady jego wykorzystania w niektórych krajach tzw. „starych członkowskich”. Zastanawiamy się także nad rolą organizacji pozarządowych w wykorzystaniu funduszy unijnych, przedstawiając niebezpieczeństwa i możliwości z tym związane. Przybliżamy wydarzenia z początku roku, czyli proces oraz wynik wyborów przedstawicieli organizacji pozarządowych do Komitetów Monitorujących, których rolą jest udzielanie rekomendacji w zakresie wszelkich zmian w kierunkach i sposobach wdrażania funduszy strukturalnych, zarówno odnoszących się do postępu merytorycznego i finansowego programu, jak i zarządzania środkami strukturalnymi.

Jako uzupełnienie pozwalamy sobie napisać o sprawach własnych, czyli o inicjatywie tworzenia wspólnego, międzynarodowego biura w Brukseli, w której uczestniczy Przedstawicielstwo jak i grupa naszych nowych partnerów.

Anna Koziół

■ **NGOs a absorpcja funduszy strukturalnych**

str. 3

■ **Europejski Fundusz Społeczny – fakty**

str. 5

■ **Kalendarium bieżących wydarzeń**

str. 8

■ **Komitety Monitorujące**

str. 9

■ **Inicjatywa wspólnego biura w Brukseli**

str. 11

Zasady funkcjonowania Przedstawicielstwa

Przedstawicielstwo zostało powołane przez kilkanaście organizacji i federacji w 2001. Dokumentem regulującym działanie Przedstawicielstwa są Zasady Funkcjonowania Przedstawicielstwa POP.

Przyjmowanie nowych członków

Przedstawicielstwo ma formułę otwartą i przewiduje przyjmowanie nowych członków. Organizacje zainteresowane przystąpieniem do Przedstawicielstwa proszone są o przesłanie:

- listu intencyjnego (na adres biura warszawskiego)
- raportu finansowego i merytorycznego za poprzedni rok.

Ponadto warunkiem przystąpienia do Przedstawicielstwa jest podpisanie Zasad Funkcjonowania Przedstawicielstwa oraz Karty Zasad Działania Organizacji Pozarządowych.

Nowi członkowie przyjmowani są po akceptacji członków Rady.

Składka roczna wynosi 2000 PLN. Do Przedstawicielstwa przyjmowane są zarówno pojedyncze organizacje jak i związki organizacji.

Więcej na stronie www.eu.ngo.pl

Rada Programowa Przedstawicielstwa Polskich Organizacji Pozarządowych

Radę Programową tworzą wszyscy członkowie Przedstawicielstwa. W listopadzie 2003 Rada Programowa przyjęła nowy dokument regulujący działanie Przedstawicielstwa i określający jej kompetencje. Są to Zasady Funkcjonowania Przedstawicielstwa POP, które zastąpiły dotychczas obowiązujący Akt Założycielski. Jedną z wprowadzonych zmian jest zniesienie Zarządu, obecnie decyzje podejmowane są, na zasadzie konsensusu, przez wszystkich członków Rady.

Do kompetencji Rady Programowej należy m.in.:

- określanie, wspólnie z pracownikami POP, Stowarzyszeniem na rzecz FIP oraz zainteresowanymi organizacjami pozarządowymi strategicznych kierunków działalności Przedstawicielstwa,
- określanie zakresu i rodzaju informacji dostarczanych Partnerom w ramach Programu,
- określanie zakresu pomocy w przygotowaniu wizyt dla swoich przedstawicieli w Brukseli,
- akceptacja planu pracy i sprawozdania merytorycznego z działalności Przedstawiciela.

Administratorem Przedstawicielstwa jest Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych.

Obecnie w skład Rady wchodzi:

- Bank BISE
- Fundacja CASE
- Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
- Fundacja Ośka
- Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
- Fundacja S. Batorego
- Fundacja Wspomagania Wsi
- Instytut Spraw Publicznych
- Małopolskie Towarzystwo Oświatowe
- Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy „Słyszę Serce”
- Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej
- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
- Sieć SPLOT
- Stowarzyszenie KLON/JAWOR
- Stowarzyszenie na rzecz FIP
- Wschodnio-Zachodnia Sieć Współpracy Kobiet NEWW
- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych
- Związek Biur Porad Obywatelskich

Sponsorzy Przedstawicielstwa

- Credit Cooperatif
- Fundacja im. S. Batorego
- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

oraz:

- Bank BISE S.A.

portal organizacji
 pozarządowych
www.ngo.pl

NGOs i Fundusze Strukturalne

Czy organizacje pozarządowe skorzystają z Funduszy Strukturalnych?

Przystąpienie do Unii Europejskiej ma przynieść Polsce wymierne korzyści. Konieczność efektywnego wykorzystania środków unijnych, przede wszystkim Funduszy Strukturalnych, podnoszona jest przez media i przez polityków jako jeden z istotnych aspektów naszego członkostwa w UE.

Ciężar odpowiedzialności za wdrożenie funduszy europejskich, zwłaszcza tych mających na celu rozwój naszego kraju, spoczywa na polskiej administracji publicznej, w szczególności centralnej, choć fundusze te w teorii skierowane są nie tylko do niej. O fundusze unijne mogą ubiegać się praktycznie wszelkie podmioty prawne, takie jak przedsiębiorstwa, szkoły, instytucje naukowe, związki zawodowe, organizacje pozarządowe, kościoły i inne. I także te podmioty, a nie tylko administracja publiczna, powinny mieć wpływ na kształt funduszy unijnych w Polsce.

Organizacje pozarządowe – czarnym koniem wykorzystania funduszy?

Szczególną uwagę chcielibyśmy poświęcić organizacjom pozarządowym, gdyż są niezwykle istotnym, acz ciągle niedocenianym, odbiorcą tych funduszy. W Funduszach Strukturalnych organizacje pozarządowe znajdują się we wszystkich programach operacyjnych (czyli konkretnych planach wykorzystania tych funduszy) i są potencjalnymi odbiorcami większości działań „miękkich” (czyli na przykład projektów dotyczących szkoleń, integracji społecznej, w odróżnieniu od „twardych”, takich jak np. budowa dróg). Mogą składać i realizować projekty dotyczące rozwoju zasobów ludzkich w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a także Inicjatywy Wspólnotowej Equal, mającej na celu wyrównywanie szans na rynku pracy. Jest to jak najbardziej naturalne, gdyż wspieranie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, promocja równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, wspieranie osób niepełnosprawnych i inne działania są w ogromnym stopniu przypisane do sektora pozarządowego. Dla przykładu – w Wielkiej Brytanii 30% środków z Europejskiego Funduszu Społecznego przypadało na projekty pozarządowe.

Sektor pozarządowy mógłby stać się czarnym koniem przy korzystaniu z Funduszy Strukturalnych z następujących powodów:

1. Projekty realizowane przez organizacje pozarządowe mogą być – w myśl zasady pomocniczości – swoistym *antidotum* na odgórne planowanie Funduszy Strukturalnych w Polsce. Należy przypo-

mnąć, iż pomocniczość jest między innymi jedną z głównych zasad polityki strukturalnej UE, która polega na realizacji działań na szczeblu możliwie najbliższym obywatelom. Do takich należą małe (choć nie tylko) projekty organizacji pozarządowych, bazujące na realnie zdiagnozowanych oddolnych potrzebach i docierające do wspólnot lokalnych i osób pozostających na marginesie społeczeństwa.

2. Organizacje pozarządowe korzystają z zagranicznych środków pomocowych od około 14 lat. Poziom wykorzystania tych środków był prawie zawsze praktycznie stuprocentowy – rzadko zdarzały się przypadki niezrealizowania projektu lub jego części. Trzeba jednak w tym miejscu zaznaczyć, iż dotychczasowa wielkość finansowego wsparcia europejskiego była nieporównywalnie niższa niż wielkość funduszy europejskich po wstąpieniu Polski do UE. Ponadto, jedynie 3,4% stowarzyszeń i fundacji (według badań Stowarzyszenia Klon/Jawor, przeprowadzonych w 2002 roku na losowej, reprezentatywnej próbie organizacji) korzystało w 2001 roku z publicznych funduszy pomocowych (w ogóle zagranicznych, nie tylko europejskich). Wszystko to może jednak świadczyć o istniejącym potencjale organizacji pozarządowych i możliwości wykorzystania przez nie znacznie większych środków.
3. Pewność wdrożenia projektów „miękkich”, a więc między innymi realizowanych przez organizacje pozarządowe jest wysoka. Dowodem na to może być na przykład fakt, iż banki komercyjne traktują różnego rodzaju usługi finansowe dla projektów o charakterze „miękkim” jako preferencyjne, gdyż nie widzą dużego ryzyka ewentualnego niezrealizowania projektu.
4. W przeciwieństwie do podmiotów z innych sektorów, organizacje pozarządowe mogą nie mieć alternatywy w wyborze funduszy. Albo otrzymają fundusze europejskie, w tym strukturalne albo żadne. Środki publiczne, z których dotychczas korzystały organizacje mogą zostać ukierunkowane na współfinansowanie projektów z Funduszy Strukturalnych (FS) i w ten sposób związać organizacje z FS. Inne źródła finansowania sektora pozarządowego jak np. dotacje i darowizny od prywatnych donatorów mogą stać się współfinansowaniem projektów realizowanych z Funduszy Strukturalnych.

Jak organizacje pozarządowe są przygotowywane do funduszy europejskich?

Różnego rodzaju działania przygotowawcze do absorpcji funduszy podejmowane są przez administrację publiczną w ramach Pomocy Technicznej do FS. Jeszcze do maja 2004, planowane działania informacyjne, szkolenia, kontraktowanie punktów doradczych były chaotyczne i nieprzewidywalne, porozbijane na poszczególne instytucje zarządzające i wdrażające, nie wspominając o braku spójności informacyjnej pomiędzy poszczególnymi Funduszami Strukturalnymi. Do bardziej zinstytucjonalizowanych form pomocy technicznej, z której będą mogły też skorzystać NGOs należy Krajowy Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego (KOSzEFS), a administrowany przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz jego Regionalne Ośrodki. W momencie wydawania tego numeru Eulotki, szczegółowe działania tych instytucji nie były znane.

Przygotowania organizacji pozarządowych do Funduszy Strukturalnych finansowane są ze środków amerykańskich.

Do tych przygotowań zalicza się między innymi, trwający od dwóch lat program Łączników (po 2 osoby w każdym województwie, wyselekcjonowane w drodze wyborów), których zadaniem jest włączenie regionalnych organizacji w proces planowania funduszy i ich wykorzystania; Euro-NGO, program szkoleniowy (Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowany przez Sieć SPLOT) dla 200 osób z całego kraju, które mają pomagać organizacjom pozarządowym w aplikowaniu do funduszy europejskich; działalność informacyjna portalu pozarządowego www.ngo.pl oraz niektóre programy Przedstawicielstwa Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli. Między innymi dzięki tym działaniom, organizacje pozarządowe miały w jakiejś mierze okazję śledzić etapy programowania Europejskiego Funduszu Społecznego i zgłaszać swoje uwagi i propozycje, co zresztą było wykorzystane przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej do sprawozdania się przed Komisją Europejską z przeprowadzonych obowiązkowych konsultacji z NGOs. Do większych sukcesów należy wypracowanie trybu rekrutacji (i w ogóle zaakceptowania obecności NGOs) do komitetów Monitorujących Fundusze Strukturalne.

Jaką politykę realizować będą organizacje pozarządowe?

Instytucje unijne, a także najbardziej opiniotwórcze organizacje pozarządowe w Brukseli, nie kryją zaskoczenia faktem, iż większość przygotowań do integracji w tym zakresie wynika z inicjatywy amerykańskiej. Spodziewały się tego raczej po stronie rządowej poszczególnych krajów, jako oczywistej strategii przygotowań do FS. Nieraz jest to postrzegane

jako dodatkowy dowód na pro-amerykańskie ciągoty Polski i jest powodem do obaw o kształt polityki społecznej, realizowanej przez polskie NGOs, wychowane „po amerykańsku”. Celem amerykańskiego wsparcia organizacji pozarządowych jest bowiem udemokratycznienie realizowanej polityki, natomiast celem unijnego wykorzystania organizacji – realizowanie polityki socjalnej. Jednak domieszka polsko-amerykańska do europejskiego socjału, może ożywić realizowane działania, co więcej takie działania nastawione mogą być nie tylko na realizację określonej polityki europejskiej, ale także na sam rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Jaka politykę realizuje państwo?

Najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest brak polityki państwa w kierunku otwarcia Funduszy Strukturalnych na inne podmioty, szczególnie niepubliczne (pomijając już opóźnienia w programowaniu funduszy i w przygotowaniach do ich absorpcji). To administracja centralna decyduje o tym, co i w jakiej wysokości będzie finansowane w Polsce, zarówno w poszczególnych sektorach, jak i regionach. Konsultacje, jeśli były prowadzone, to tylko w pierwszym okresie ustalania programów operacyjnych, a w międzyczasie wszystkie programy zostały w jakiejś mierze pozmieniane lub uzupełnione, np. dodano całość zagadnień związanych ze służbą zdrowia, której wcześniej w ogóle w tych programach nie było. Należy pamiętać o tym, że fundusze te nie są środkami budżetowymi, a więc nie podlegają właściwej tym środkom kontroli, a pozostają praktycznie na każdym etapie ich wdrażania w rękach administracji publicznej. Co więcej, istnieje zagrożenie, iż na poziomie regionalnym organizacje pozarządowe (jak i inne instytucje niepubliczne) będą mogły składać wnioski wyłącznie z partnerem publicznym, bez względu na to, czy mają inny finansowy wkład własny, czy nie. Wynika to z faktu, iż Polska musi zagwarantować w skali kraju 25% współfinansowania ze środków publicznych. W regionie może mieć miejsce sytuacja, iż ciężar takiego współfinansowania publicznego zostanie „zepchnięty” na projektodawców.

Być może w jakimś stopniu zapobiegną temu komitety monitorujące, złożone oprócz przedstawicieli administracji publicznej, także z partnerów społecznych (w tym, jak wspomniano powyżej, z organizacji pozarządowych), które to komitety powinny mieć w teorii wpływ na kształt i wydatkowanie tych funduszy.

Organizacje pozarządowe są niezwykle ważnym czynnikiem dobrej absorpcji funduszy europejskich. Kolejny raz jednak mogą przegrać walkę o kształt tych funduszy. Ale czy tylko one?

Renata Koźlicka-Glińska

Europejski Fundusz Społeczny – fakty

Przykłady wykorzystania EFS w innych krajach.

W grudniu 2003 roku przedstawiony został *Raport z ewaluacji działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego EFS w latach 1994-1999*. Sam Raport, odnoszący się do zamkniętego już okresu i programowania, i chyba nawet historii, nie jest obowiązkową lekturą. Pewnie nawet można by go uznać za materiał archiwalny, gdyby nie to, że już lada moment my sami będziemy przygotowywać projekty do EFS. W której kategorii się one znajdują, do jakiej grupy będą adresowane? Warto zobaczyć, jakie były wybory i rezultaty tych, którzy korzystali już ze środków EFS. Może przyjdzie nam do głowy pomysł na dobry projekt? A zatem:

1. Wsparciem Europejskiego Funduszu Społecznego objęte były miliony osób w całej Unii Europejskiej (ocenia się, że tylko w kategorii długotrwale bezrobotnych było to ok. 52 mln osób). Największą grupą docelową stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (22,5%). Drugą kategorią pod względem wielości adresowanych działań była młodzież (16%), a trzecią osoby z różnych innych względów narażone na wykluczenie z rynku pracy (11,3%). Osoby niepełnosprawne stanowiły grupę docelową dla 2,35% realizowanych projektów.
2. Najczęściej (46%) finansowaną formą działalności były szkolenia. Kolejną kategorię (18%) stanowiły projekty będące połączeniem różnorodnych działań, w praktyce i tak zawierające komponent szkoleniowy. Projekty związane z promocją samozatrudnienia i nastawione na zachęcanie do zatrudnienia (np. zatrudnienie subsydiowane) stanowiły 6,6%, przedsięwzięcia nastawione na pomoc doradcą – 4,5% a inicjatywy mające na celu tworzenie nowych miejsc pracy – 3,5%.
3. Wyniki ewaluacji pokazują, że projekty, które zawierały w sobie zróżnicowane formy działalności były najbardziej skuteczne z punktu widzenia interesów odbiorców. Okazuje się także, że szkolenia tylko wtedy miały sens, kiedy opierały się na bardzo dobrym rozpoznaniu potrzeb ich uczestników. Stwierdzono także, że w odniesieniu do osób długotrwale bezrobotnych, konieczne były działania poprzedzające właściwe szkolenie (np. z zakresu psychologii, samooceny). W przeciwnym razie kursy doszkalające nie miały praktycznie żadnego efektu.
4. Rezultaty ewaluacji pokazują także, że inwestycje w instytucje rynku pracy były opłacalne, o ile oferowały zintegrowane i zindywidualizowane podejście do osób bezrobotnych, tzn. pomoc w poszukiwaniu pracy, zwrot kosztów podróży na szkolenie, działania poprzedzające kurs zawodowy, staże gwarantujące zdobycie doświadczenia zawodowego.
5. EFS poprzez wspieranie systemu szkolnictwa i dokształcania oraz zapewnianie dostępu do szkoleń, podkreślał wagę edukacji ustawicznej. Trzeba jednak przyznać, że w większości krajów udział środków przeznaczonych na edukację nie stanowił przeważającej części wydatków.
6. EFS wspierał także działania mające na celu zapewnienie równego dostępu do rynku pracy (i równouprawnienia) kobiet i mężczyzn.
7. Jedną z głównych zasad Funduszy Strukturalnych, w tym także EFS, zasada partnerstwa prowadziła do rosnącego zaangażowania różnych podmiotów (władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych) w przygotowanie i realizację projektów.
8. Ogólnie można stwierdzić, że partnerzy społeczni byli zaangażowani w przygotowywanie programów do EFS, definiowanie kryteriów i wybór projektów. Dzięki EFS wielu partnerów, zwłaszcza na poziomie lokalnym po raz pierwszy zaangażowało się w projekty i programy finansowane ze środków UE.
9. EFS wspierał także decentralizację działań związanych z zatrudnieniem i edukacją. Co najmniej 30% projektów było zarządzanych i realizowanych na poziomie regionalnym.
10. Wsparcie EFS w latach 1994-99 wyniosło około 40,235 mln euro z czego największa część była przeznaczona na działania Celu 1 (22,331 mln euro, czyli 55%). Warto przypomnieć, że cała Polska jest objęta celem 1 (jako obszar charakteryzujący się poziomem produktu krajowego brutto PKB na mieszkańca niższym niż 75% średniego poziomu Unii Europejskiej).
11. Największa część środków EFS w latach 1994-99 w ramach Celu 1 została przekazana na szkolenia, chociaż w różnych krajach występowały istotne różnice:
  - rozwój usług instytucji rynku pracy stanowił priorytet w pięciu krajach, w przede wszystkim w Austrii,
  - doradztwo zawodowe było jednym z ważniejszych działań w trzech krajach, w tym szczególnie w Hiszpanii,
  - w ośmiu krajach priorytetowe były działania związane z zachętami do zatrudniania i samozatrudnianiem,
  - tworzenie miejsc pracy było szczególnie ważne w Hiszpanii.

12. W ramach regionów Celu 1 (tak jak Polska) głównymi grupami docelowymi były:

- osoby długotrwale bezrobotne,
- pracownicy w wieku przedemerytalnym,
- pracownicy stojący wobec konieczności zmiany kwalifikacji,
- młodzież,
- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

W 1994 roku, tzn. na początku opisywanego okresu, bezrobocie w Unii Europejskiej znajdowało się na rekordowo wysokim poziomie. 18,7 miliona osób pozostawało bez pracy. W 1999 roku było to 15,9 mln. W grupie bezrobotnej młodzieży również widać tendencję spadkową, jeśli idzie o liczbę osób pozostających bez pracy: w 1994 było to 4,8 miliona a w 1999 – 3,6 mln osób. Jednakże niestety problem osób długotrwale bezrobotnych nie uległ zasadniczym zmianom. Zmianie uległa natomiast struktura zatrudnienia: spadek zatrudnienia w rolnictwie,

stabilizacja w przemyśle i wzrost liczby zatrudnionych w usługach.

Pewnie dobrze jest wykazać daleko idącą ostrożność w przypisywaniu wszystkich zasług finansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego. Trudno też spodziewać się po nim rozwiązania wszystkich problemów. Może jednak ważniejsze od oceny znaczenia EFS, jego wpływu na sytuację na rynkach pracy w poszczególnych krajach członkowskich i całej Unii Europejskiej, jest to, że ciągle daje on szansę na realizację dobrych projektów, przygotowanych na podstawie rzetelnego rozpoznania uwarunkowań i potrzeb, znajomości lokalnych problemów i pomysłów na ich rozwiązanie.

Marzena Mendza-Drozd

na podstawie: *The ex-post evaluation 1994-1999 of ESF operations under objectives 1, 3 and 4 and the Community Initiatives Employment and ADAPT*

Teoretyczne informacje na temat Europejskiego Funduszu Społecznego, jego założeń, celów i dostępnych środków są na pewno ważne. Koniec końców jednak wszyscy zadają sobie pytanie: a tak dokładnie to jaki projekt mógłby uzyskać dofinansowanie? No właśnie, jaki? Ponieważ wszystko wskazuje na to, że już całkiem niedługo będzie uruchomiony Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich RZL, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego EFS, trzeba zacząć myśleć coraz intensywniej i... coraz bardziej konkretnie. W tych rozważaniach mogą pomóc przykłady już zrealizowanych lub właśnie realizowanych projektów w innych krajach. I nie szkodzi, że czasem są to przykłady nie związane wprost z organizacjami pozarządowymi – puśćmy wodze fantazji i myślimy kreatywnie!

cej czasu trwało znalezienie odpowiednich osób, chociaż zainteresowanie projektem przerosło oczekiwania organizatorów. Spodziewano się bowiem objąć projektem 20 mężczyzn. Ostatecznie w rocznym szkoleniu rozpoczętym w 2002 roku uczestniczyło 55 przyszłych nauczycieli. Pierwszy rok szkolenia stanowił kombinację zajęć uniwersyteckich (dzięki metodzie nauczania na odległość) i praktyk, odbywanych w lokalnych szkołach. Każdy uczestnik projektu korzysta z pomocy swojego opiekuna, zarówno w sprawach merytorycznych, jak organizacyjnych. Połowa uczestników projektu może korzystać ze szkoleń dzięki systemowi pożyczek studenckich, podczas gdy drugą część stanowią osoby będące na zasiłku dla bezrobotnych. Sukces projektu – duże zainteresowanie zajęciami przygotowawczymi – może stanowić zachętę dla wykorzystywania podobnej metody także w innych dziedzinach czy obszarach – niekoniecznie związanych z podziałem zawodów na męskie i kobiece.

Wielokulturowa pomoc społeczna

Władze lokalne i urzędy pracy w Linköping podjęły realizację tego projektu na podstawie konstatacji, że znaczną część osób korzystających z opieki społecznej stanowią imigranci. W związku z tym podjęto starania zmierzające do znalezienia osób pochodzenia innego niż szwedzkie, zainteresowanych pracą w szeroko rozumianym obszarze pomocy społecznej. Pomysłodawcy wychodzili z założenia, że dzięki takim osobom uda się zapewnić większe zrozumienie potrzeb podopiecznych, wielokrotnie wynikających z innych przyzwyczajzeń i wychowania w innej tradycji, a co za tym idzie wyższy standard świadczonych usług. Zainteresowanym osobom – długotrwale bezrobotnym, z których jedną trzecią

Szwecja

Nauczycielka czy nauczyciel?

Projekt realizowany na terenach wiejskich w Dalarna w Szwecji i współfinansowany z EFS, powstał w wyniku współpracy uniwersytetu, władz lokalnych i służb zatrudnienia. Jego podstawowym celem było zwiększenie liczby mężczyzn, wykonujących zdecydowanie sfeminizowany zawód nauczyciela. Szczególnie nastawiono się na takie osoby, które nie posiadały w tej dziedzinie wcześniejszych doświadczeń. Najwię-

stanowili mężczyźni - oferowano dwuletni kurs zawodowy, łączący szkolenie teoretyczne z zajęciami praktycznymi. Po pięciu tygodniach praktyk następował równie długo trwający okres szkolenia – w ten sposób pełny kurs obejmował 12 miesięcy zajęć teoretycznych i 12 miesięcy praktyk. Wszyscy uczestnicy projektu, współfinansowanego z EFS, otrzymywali miesięczne wynagrodzenie, otoczeni byli opieką pracowników ośrodków pomocy społecznej i w wypadku ukończenia zajęć z wynikiem pozytywnym mieli szansę na stałe zatrudnienie.

Włochy

Dzisiaj Włochy

Szkolenie z zakresu turystyki wiejskiej dla kobiet Projekt WISH, współfinansowany przez EFS, został stworzony w celu przygotowania kobiet do prowadzenia usług noclegowych wysokiej jakości. Swoim działaniem objął tereny wiejskie położone w kilku popularnych włoskich regionach. Inicjatorowi projektu, IAL Emilia Romagna, udało się zainteresować nim zarówno władze lokalne, jak i instytucje zajmujące się turystyką, które w konsekwencji stworzyły sieć ściśle współpracujących podmiotów.

W projekcie uczestniczyło 75 kobiet, które miały dostęp do szkoleń w swoich domach dzięki wykorzystaniu Internetu. Zakres projektu obejmował wiedzę dotyczącą tego, jak rozpocząć i prowadzić taką działalność oraz jak nią zarządzać. W ramach realizacji projektu przygotowany był także specjalny program komputerowy, ułatwiający prowadzenie księgowości. Praktyczne doświadczenie mogły one zdobyć dzięki współpracy ze spółdzielnią prowadzącą usługi noclegowe we Włoszech i w Irlandii, gdzie tzw. *bed and breakfast* ma długą tradycję. Przez cały okres realizacji projektu jego uczestniczki miały dostęp do szkoleniowców, którzy odpowiadali na wszelkie pytania i doradzali w wypadku jakichkolwiek wątpliwości.

W rezultacie realizacji projektu udało się przygotować włoski model takich usług noclegowych i spowodować wzrost liczby osób prowadzących taką działalność.

Pomoc młodzieży porzucającej szkołę

Wiadomo, że znaczna część młodych ludzi, którzy z różnych powodów „wypadają” z systemu szkolnego, narażona jest na znalezienie się na marginesie życia społecznego. Projekt Innovare, współfinansowany z EFS, powstał w celu zapewnienia takich informacji i dostarczenia takiej pomocy, która pozwoliłaby tej grupie osób na powrót do normalnego

życia. Organizatorzy projektu, AGFP Centro Padre Piamarta, postanowili podjąć starania o stworzenie młodym ludziom, którzy z powodu przerwania nauki mają małe możliwości na podjęcie pracy, szansy na jej znalezienie.

Co naturalne, projekt rozpoczynał się od analizy jednostkowej sytuacji uczestników, tzn. określenia kto kiedy zakończył edukację, ile czasu minęło od tego momentu, jakie są zainteresowania i umiejętności poszczególnych osób. Na tej podstawie przygotowywany był indywidualny plan szkolenia, uwzględniający nie tylko kursy zawodowe, ale też – tam gdzie było to niezbędne ze względu na sytuację społeczną danej osoby i jej doświadczenia – tzw. program przygotowujący (np. trening interpersonalny). W czasie trwania projektu każdy uczestnik był objęty opieką (także psychologiczną) i doradztwem ze strony wykwalifikowanych szkoleniowców.

Warto podkreślić, że w realizację projektu zaangażowanych było wiele instytucji poczynając od urzędów pracy, przez szkoły, centra pomocy społecznej, na młodzieżowych biurach informacji kończąc. Być może z uczestnictwa w nim wielu różnych podmiotów wynikał sukces całego przedsięwzięcia. Wszyscy bowiem, którzy uczestniczyli w projekcie, znaleźli zatrudnienie.

Austria

Pomoc dla osób niepełnosprawnych

Projekt, współfinansowany z EFS, mający na celu pomoc osobom niepełnosprawnym w poszukiwaniu pracy (Arbeitsassistentz) został stworzony przez austriackie Federalne Biuro Opieki Społecznej. W zakres świadczonych usług wchodzi doradztwo i informacja dotycząca kwestii związanych z rynkiem pracy. W praktyce osoby niepełnosprawne mogą uzyskać pomoc w przygotowywaniu listów motywacyjnych, życiorysów oraz przygotować się do rozmów kwalifikacyjnych z ewentualnym pracodawcą. Wszystkie usługi świadczone są z poszanowaniem prawa do prywatności i anonimowości. Ale zakres Projektu nie jest ograniczony do tych podstawowych zadań. Osoby zaangażowane w jego realizację podejmują także działania mające na celu przekonanie środowiska pracodawców do zatrudniania osób z ograniczoną sprawnością. Wstępnie zainteresowanym oferowana jest pomoc w znalezieniu osób spełniających określone wymagania, włącznie z przeprowadzeniem procesu selekcji kandydatów. Pracodawcy mogą także oczekiwać pełnej informacji o pomocy dostępnej dla tych, którzy decydują się stworzyć stanowisko pracy dla osoby niepełnosprawnej.

Pomoc dla przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwa, zwłaszcza te mniejsze, zwykle nie mają ani czasu, ani środków, które mogłyby przeznaczyć na rozwijanie kompetencji swoich pracowników lub choćby na pogłębioną ocenę ich umiejętności w kontekście planów na przyszłość. Program doradczy, uruchomiony dzięki austriackim środkom publicznym i dofinansowaniu z EFS ma na celu zaspokajanie właśnie takich potrzeb. Usługi świadczone w ramach Programu są bezpłatne i dostępne dla wszystkich przedsiębiorstw zatrudniających ponad 50 osób. Instytucja publiczna (the Public Service Austria AMS) ściśle współpracuje z komercyjnym konsultantami w celu stworzenia planów rozwoju zasobów

ludzkich w zainteresowanych firmach. Konsultanci starają się ocenić aktualne umiejętności pracowników poszczególnych przedsiębiorstw i wspólnie z nimi zastanowić się nad możliwymi kierunkami rozwoju. Równolegle do rozmów i wywiadów z pracownikami, prowadzone są dyskusje z kierownictwem danego przedsiębiorstwa, które prowadzą do doprecyzowania planów rozwojowych firmy i określenia kompetencji pracowników w tym kontekście. Na podstawie zebranych informacji konsultanci opracowują plan szkoleń i kursów, dla poszczególnych pracowników, niezbędnych do osiągnięcia założonych celów firmy i uwzględniających już posiadane przez nich kompetencje.

Kalendarium

Wykaz konferencji, seminariów, kongresów, wystaw – czerwiec-grudzień 2004

Pełen wykaz konferencji i innych spotkań w okresie maj-czerwiec 2004 znajduje się na stronie internetowej: www.eu.ngo.pl (konferencje i spotkania).

1-4 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Green Week 2004 Miejsce: Bruksela, Belgia Organizator: Dyrekcja Generalna Środowisko Komisji Europejskiej Więcej informacji: http://europa.eu.int/comm/environment/greenweek/index_en.htm 	14-15 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2nd Renaissance Europe Conference „The Well-being of Society” Miejsce: Bruksela, Belgia Organizatorzy: European Partners for the Environment (EPE), Regional Environmental Center (REC) Więcej informacji: http://epe.be/reneurope
2-4 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doroczna konferencja INAISE pt. „Social Finance in Progress – Social Finance and Inclusion in Europe” Miejsce: Bratysława, Słowacja Organizator: Intl. Assoc. of Investors in the Social Economy (INAISE) i Integra Foundation Więcej informacji: www.inaise.org/EN/txt_023_EN_Bratislava.html 	16-18 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ “12th European Social Services Conference: Delivering Quality and Access to Social Care and Health in an Enlarged Europe” Miejsce: Dublin, Irlandia, Więcej informacji: www.socialeurope.com/dublin/introduction.htm
6-10 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Konferencja pt. „Dialog Społeczny w Europie Środkowej – wymiana doświadczeń w dziedzinie usług socjalnych“ (Der Soziale Dialog in Mitteleuropa – Ein Erfahrungsaustausch zu sozialen Diensten) Miejsce: Frankfurt nad Menem, Niemcy Organizator: Deutscher Verein für öffentliche und private Fürsorge; Więcej informacji: www.deutscher-verein.de 	17-19 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Konferencja pt. “Dignity & Health – Rights & Access” Miejsce: Praga, Czechy, Organizator: SMES-Europa, Więcej informacji: www.smes-europa.org
9-11 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Konferencja ‘Information Society and the Regions: Contributing to Cohesion in the EU-25’ Miejsce: Budapeszt, Węgry Organizator: IANIS – the Innovative Actions Network for the Information Society Więcej informacji: www.ianis-budapest2004.net 	21-22 czerwca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Konferencja pt. ‘The Challenges of the European Social Model’ Miejsce: Donostia-San Sebastian, Hiszpania Organizator: European Centre for the Regions of the European Institute of Public Administration (EIPA) Więcej informacji: n.domenech@eipa-ecr.com
		2 lipca	<ul style="list-style-type: none"> ■ Warsztat Europejskiego Banku Inwestycyjnego z NGOs Miejsce: Warszawa, Polska Organizator: Europejski Bank Inwestycyjny Więcej informacji: www.eib.eu.int/news/events/event.asp?event=98

Komitety Monitorujące

Poniżej przedstawiamy tryb wyboru i miejsce przedstawicieli NGOs w składach Komitetów Monitorujących

W dniach od 20 do 30 stycznia br. przeprowadzono nabór zgłoszeń organizacji pozarządowych do prac w Komitetach Monitorujących Programów Operacyjnych funduszy strukturalnych.

W tym okresie wpłynęło **213** kandydatur organizacji z trzeciego sektora w tym:

- 18 do Komitetu Monitorującego Podstawy Wsparcia Wspólnoty
- 30 do Komitetu Monitorującego Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, 2004–2006
- 69 do Komitetu Monitorującego Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006
- 42 do Komitetu Monitorującego Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
- 17 do Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2004–2006
- 37 do Komitetu Monitorującego Inicjatywę Wspólnotową EQUAL

W dniu 5 lutego br., podczas posiedzenia Rady Działalności Pożytku Publicznego jej członkowie udzielili rekomendacji wybranym organizacjom pozarządowym, poprzez głosowanie zwykłą większością głosów.

Głosowaniu nie zostały poddane zgłoszenia tych organizacji, które nie spełniały wymogów formalnych, lub nie mieściły się w obszarze działania poszczególnych Komitetów.

Członkowie Rady, u których występował konflikt interesów podczas głosowania na daną organizację, wstrzymywali się od głosu.

Osoby z organizacji pozarządowych, które zostały powołane do Komitetu Monitorującego wcześniej, w inny sposób niż demokratyczne wybory, zrezygnowały z przyznaných im miejsc.

W poszczególnych Komitetach Monitorujących przewidziana została następująca liczba miejsc dla organizacji pozarządowych:

- Komitet Monitorujący Podstawy Wsparcia Wspólnoty – 10 miejsc
- Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, 2004–2006 – 3 miejsca
- Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006 – 6 miejsc
- Komitet Monitorujący Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – 7 miejsc
- Komitet Monitorujący Program Operacyjny Po-

moc Techniczna 2004–2006 – 1 miejsce

- Komitet Monitorujący Inicjatywę Wspólnotową EQUAL – 7 miejsc

Rada Działalności Pożytku Publicznego udzieliła rekomendacji następującej liczbie organizacji pozarządowych do poszczególnych Komitetów:

- Komitet Monitorujący Podstawy Wsparcia Wspólnoty – zarekomendowano 8 organizacji
- Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, 2004–2006 – zarekomendowano 5 organizacji
- Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006 – zarekomendowano 13 organizacji
- Komitet Monitorujący Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – zarekomendowano 9 organizacji
- Komitet Monitorujący Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2004–2006 – zarekomendowano 2 organizacje
- Komitet Monitorujący Inicjatywę Wspólnotową EQUAL – zarekomendowano 10 organizacji.

Na podstawie przeprowadzonych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego rekomendacji, Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej powołał następujące organizacje pozarządowe do prac w niżej wymienionych Komitetach Monitorujących:

Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, 2004–2006

1. Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna – Włodzimierz K. Hausner, Halina Grzelakowska
2. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług – organizacja samorządu małych i średnich przedsiębiorstw – Zenon Andrzej Mierzejewski, Piotr Jaworski
3. Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa – Piotr Wroński, Eleonora Sołtysiak.

Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006

1. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej – Joanna Starega-Piasek, Witold Monkiewicz
2. Ogólnopolski Związek Organizacji na rzecz Zatrud-

- nienia Socjalnego – Anna Machalica, Adam Stecki
3. Polska Federacja Związków Stowarzyszeń Osób Niepełnosprawnych – Alicja Jankiewicz, Tadeusz Krasoń
  4. Związek Harcerstwa Polskiego – Aldona Wiktorowska-Święcicka, Krzysztof Kołodziejczyk
  5. Związek Młodzieży Wiejskiej – Robert Kula, Anna Konert
  6. Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego – Henryk Narwojsz, Jolanta Ślęczkowska

Komitet Monitorujący Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

1. Bractwo Młodzieży Prawosławnej – Grzegorz Szwed, Iwona Troc
2. Caritas Archidiecezji Katowickiej – Edward Dawidoski, Lidia Sulicka
3. Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna – Elżbieta Streker-Dembińska, Mariusz Płaczkiwicz
4. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej – Jan Olbrycht, Małgorzata Rulińska
5. Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych – Piotr Rymanowicz, Anna Mendel
6. Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów KSS – Grzegorz Siwiński, Barbara Czachura
7. Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug – Marek Jaroszek, Elżbieta Czmielewska

Komitet Monitorujący Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2004–2006

1. Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT – Joanna Krasnodębska, Łukasz Domagała

Komitet Monitorujący Inicjatywę Wspólnotową EQUAL

1. Caritas Polska – Marta Titaniec, Jarosław Bittel
2. Fundacja Polska Akcja Humanitarna – Monika Hawkes, Małgorzata Gebert
3. Ogólnopolski Związek Organizacji na rzecz Zatrudnienia Socjalnego – Marek Stefaniak, Aleksandra Goc
4. Ośrodek Informacji Środowisk Kobietych OŚKa – Agnieszka Grzybek, Małgorzata Dymowska
5. Polski Czerwony Krzyż – Magdalena Żychlińska,

- Joanna Waszak
6. Stowarzyszenie KLON/JAWOR – Marcin Dadel, Alina Gałązka
  7. Wspólnota robocza Związków organizacji Socjalnych WRZOS – Anna Kruczek, Jacek Sutryk

Komitet Monitorujący Podstawy Wsparcia Wspólnoty

1. Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna – Tadeusz Romanowicz, Bogumiła Nawrocka-Fuchs
2. Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT – Jolanta Woźnicka, Zenon Matuszko
3. Stowarzyszenie „Pro Europa” – Arkadiusz Lewicki, Karolina Wieczorek
4. Stowarzyszenie Agro Biznes Klub – Elżbieta Wojciechowska-Lipka, Grzegorz Pysz
5. Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych – Renata Kozłicka, Tomasz Kozłowski
6. Stowarzyszenie Promocji Przedsiębiorczości – Tadeusz Pomianek, Agata Jurkowska
7. Śląski Związek Gmin i Powiatów – Zygmunt Frankiewicz, Tadeusz Wrona
8. Towarzystwo Inicjatyw Europejskich – Tomasz Saryusz-Wolski, Elżbieta Królikowska
9. Zrzeszenie Studentów Polskich – Waldemar Zbytek, Anna Dąbrowska
10. Fundacja Instytut Spraw Publicznych

Dwie ostatnie organizacje zostały powołane przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z uwagi na udzielenie rekomendacji przez RDPP jedynie ośmiu podmiotom, przy liczbie dziesięciu miejsc przeznaczonych dla organizacji reprezentujących trzeci sektor w tym Komitecie Monitorującym.

Po otrzymaniu od Rady Działalności Pożytku Publicznego rekomendacji, Minister Infrastruktury powołał do prac w Komitecie Monitorującym do spraw Sektorowego Programu Operacyjnego – Transport, następujące organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie Sympatyków Komunikacji Szynowej
2. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Rzeczpospolitej Polskiej.

Anna Kozieł

**Informacje dot. prac poszczególnych Komitetów Monitorujących:
www.fundusze-strukturalne.gov.pl/_fundusze.php?dzial=1202**

Inicjatywa Wspólnego Biura w Brukseli

Przestawicielstwo Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli przystąpiło z początkiem 2004 r. do inicjatywy organizacji z czterech krajów na rzecz utworzenia wspólnego biura w Brukseli. Przedsięwzięcie to, któremu towarzyszyła dłuższa debata również wśród partnerów Przedstawicielstwa, oznacza zasadniczy rozwój dla inicjatywy polskich NGO: do końca okresu pilotażowego w 2005 r. będziemy się starali wypracować lepszy dostęp do informacji unijnych dla NGO w Polsce jak i rozwinąć możliwości korzystania z doświadczeń organizacji w innych państwach członkowskich UE. Podejście jest nowatorskie również ze względu na rodzaj organizacji, z którymi współpracujemy: są to banki.

Wspólne biuro opiera się na biurze powołanym w Brukseli w 1998 r. przez Bank für Sozialwirtschaft (BFS), bank utworzony w 1923 r. przez niemieckie organizacje społeczne. Stowarzyszenia, organizacje służby zdrowia oraz organizacje społeczne – klienci BFS – otrzymują za jego pośrednictwem szczegółowe informacje dotyczące polityki i finansowania unijnego. Partnerami wspólnego przedsięwzięcia są inne banki członkowskie Europejskiej Federacji Banków Alternatywnych i Etycznych (FEBEA) – francuski Crédit Coopératif, włoski Banca Etica oraz polski Bank BISE SA – chcą one swoim klientom świadczyć podobne usługi.

Wspólne biuro ma na celu rozprowadzanie informacji dotyczącej polityki Unii Europejskiej oraz dostępu do finansowania unijnego wśród klientów, udziałowców i partnerów banków, czyli przede wszystkim wśród stowarzyszeń, spółek gospodarki solidarnej oraz samorządów terytorialnych.

Przedstawicielstwo Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli dołącza do wspólnego biura dzięki współpracy nawiązanej z dwoma z spośród uczestniczących banków, które niniejszym bliżej przedstawiamy:

Bank BISE jest polsko-francuską spółką akcyjną utworzoną w roku 1990 z Inicjatywy Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz francuskiego banku Crédit Coopératif. Główną ideą jaka przyświeca BISE, jest wspieranie wszelkich inicjatyw umożliwiających rozwój przedsiębiorczości, a tym samym wzrost liczby miejsc pracy i dobrobytu lokalnych społeczności.

Od początku swojego istnienia Bank BISE wspiera finansowo różnego rodzaju inicjatywy społeczne kreowane przez fundacje i stowarzyszenia. Przed jedenastu laty wraz z Wydziałem Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego ustanowił konkurs na

najlepsze prace magisterskie i doktorskie poświęcone inicjatywom społeczno-ekonomicznym. **Nagroda** nosi imię **Witolda Kuli**, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wybitnego badacza dziejów gospodarczych i wielkiego humanisty. Główną ideą przyświecającą twórcom Konkursu było zachęcenie młodych naukowców do podejmowania badań historycznych, społecznych, ekonomicznych i prawnych nad szeroko pojętymi inicjatywami społeczno-ekonomicznymi: przedsiębiorczością, bankowością, spółdzielczością, ubezpieczeniami, działalnością instytucji i stowarzyszeń gospodarczych.

Od roku 2000 Bank wraz z Fundacją Wspomagania Wsi organizuje dwa konkursy dla społeczności gminnych „**Nasz sposób na biedę na wsi**” i „**Kultura Blińska**”. Konkursy mają na celu zebranie pomysłów – programów, które zostaną wykorzystane jako element rozwoju gospodarczego gmin i wsi, włączając do tego projektu dzieci, młodzież i dorosłych. Nagrodą jest dotacja na realizację wyróżnionego programu. Ogólna kwota przyznanych dotacji na realizację nagrodzonych projektów wyniosła przeszło 1 mln zł.

Od roku 1998 działa **Galeria BISE**. Jej zadaniem jest prezentacja prac powstałych we współpracy z fundacjami i stowarzyszeniami. W ciągu sześciu lat odbyło się 25 wernisaży.

Po zakończeniu każdej z wystaw można kupić prezentowane na niej prace wspierając tym samym działalność fundacji. Pod koniec każdego roku wybierana jest jedna z prezentowanych prac, która później wykorzystywana jest przez BISE w kalendarzu na następny rok i jest znakomitym miejscem promocji dla prezentowanej organizacji.

**Bank BISE ul. Dubois 5a, 00-184 Warszawa
Tel. (22) 860 11 00, www.bise.pl**

Drugim nowym partnerem Przedstawicielstwa jest **Crédit Coopératif**, francuski bank spółdzielczy, którego historia sięga XIX wieku. Wśród klientów-udziałowców banku znajduje się wiele spółdzielni oraz małych i średnich przedsiębiorstw, ale także organizacje nie nastawionych na zysk i pracujących w ramach gospodarki społecznej (m.in. w służbie zdrowia i w służbie społecznej, w kulturze, w mieszkalnictwie itp). Crédit Coopératif również proponuje szczególne usługi finansowe na rzecz stowarzyszeń francuskich działających zarówno we Francji jak i w innych krajach świata. Crédit Coopératif jest jednym ze współtwórców i głównych udziałowców Banku BISE i ma zatem bliskie kontakty z Polską.

www.credit-cooperatif.fr

■ Wydawca:

Warszawskie Biuro Łącznikowe Przedstawicielstwa Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli

■ Skład redakcji:

Renata Kozłicka-Glińska
Anna Kozieł
Agnieszka Dziarmaga-Czajkowska

■ Projekt graficzny i łamanie:

Michał Poloński

■ Kontakt:

eu@eu.ngo.pl

■ Wersja elektroniczna EUlotki:

www.eu.ngo.pl

edza reprezentacja współpraca wiedza
ka kontakt wiedza kontakt informacja współpraca
ka kontakt wiedza

Prosimy o kontakt

Zachęcamy Państwa do kontaktowania się z nami i przybliżenia nam Waszych problemów lub potrzeb w procesie integracji europejskiej. Często od Państwa będzie zależało, co znajdzie się w następnym numerze Biuletynu albo jakie działania podejmiemy jako Przedstawicielstwo.

EUlotka została wysłana w ilości 1500 egzemplarzy do wybranych organizacji w kraju (choć głównie do tych, które odpowiedziały na ankietę JAWOR i znajdują się w bazie organizacji pozarządowych na stronie www.ngo.pl) oraz do tych, które zamówiły prenumeratę.

Jeśli życzą sobie Państwo otrzymywać kolejne numery – prosimy o przekazanie nam takiej informacji (e-mailem, faksem lub listownie):

Adres Redakcji:

Warszawskie Biuro Łącznikowe
Biuletyn Przedstawicielstwa
Organizacji Pozarządowych w Brukseli
ul. Szpitalna 5/5, 00-031 Warszawa

e-mail: eu@eu.ngo.pl

(temat listu: „EUlotka”)

tel.: (0 prefiks 22) 828 91 28

faks: (0 prefiks 22) 828 91 29

Czym jest Przedstawicielstwo?

Powstało w maju 2001r. z inicjatywy polskich organizacji pozarządowych. Przedstawicielstwo zajmuje się sprawami dotyczącymi Trzeciego Sektora. Od jesieni 2001 r. działają dwa biura: w Brukseli i w Warszawie (Biuro Łącznikowe).

Misją Przedstawicielstwa jest służyć wszystkim zainteresowanym organizacjom: docieranie do nich z użyteczną, konkretną, rzetelną, nieodpłatną informacją o Unii Europejskiej.

Przedstawicielstwo ma strukturę członkowską. NGOs, które realizują projekty europejskie, organizują wizyty w Brukseli lub prowadzą działania wymagające załatwienia indywidualnych spraw w innych instytucjach, mogą być zainteresowane formalnym przystąpieniem do Przedstawicielstwa. Organizacje członkowskie są uprawnione do zgłaszania do Przedstawicielstwa indywidualnych próśb i zapytań. Szczegółowe informacje o warunkach członkostwa znajdziecie Państwo w EUlotce.

Polish NGO Office in Brussels – Bureau des ONG polonaises, Bruxelles Przedstawicielstwo Polskich Organizacji Pozarządowych w Brukseli

rue De Pascale 4-6, 1040 Bruksela, Belgia
tel. +32 (0) 2 537 93 57, fax +32 (0) 2 280 27 78
E-mail: eu@eu.ngo.pl, Internet: www.eu.ngo.pl

EUlotkę można powielać i dostarczać innym zainteresowanym organizacjom za podaniem źródła.

Funkcjonowanie Przedstawicielstwa Polskich NGOs w Brukseli finansowane jest z grantu **Fundacji im. Stefana Batorego, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Crédit Coopératif i Banku BISE** oraz ze składek członkowskich.

EUlotka wydawana jest dzięki wsparciu finansowemu **Unii Europejskiej** – ze środków **Phare 2001** – „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego”.

ISSN 1644-1486

9 771644 148007 >

